GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 35. **Marti, 5 Aprile | 24 Martiu** **1881.**

Solidaritate.*)
1860—1865.

Brasiovu, 31. Ianuariu.

XXIII. In anii 1861 si 1862 Romanii ardeleni remasera cu organisatiunea interióra nationala, ce si-au dat'o in conferenti'a dela Sibiiu, si cu promissiunile frumóse, cu cari ii adiá guvernulu austriacu. La inceputulu anului 1862 scriea unu cronicariu alu dîlei: „Anulu 1861 nu ne asigurá nici unu dreptu . . ; elu inse ne-a promisu tóte, eara noi amu rapitu ocasiunea, cá se induplecamu pe promitietori a se tiené de parol'a data.“

Intr'aceea promitietorii nu se grabeau nicidecum. Devis'a loru era: „Wir können warten!“ (Potemu asteptá.) Cu deosebire façia de Ardealu si de caus'a Romaniloru, a maioritatii poporatiunei acestei tieri, d. Schmerling a practicatu renumit'a s'a acsioma politica. Elu a lasatu se tréca doui ani din nou'a era constitutiunala, fara de a face unu pasu decisivu pentru conchiamarea dietei ardelene. Promissiuni li se dá cu deosebire archiereiloru romani conducĕtori destule, dér' erá, cum vomu vedé, o delicata intreprindere de a voí se induplecì pe cei dela guvernu, cá se 'si tiena promissiunile.

Diet'a ardeleana ar' fi trebuitu sè se intrunésca in vér'a séu tomn'a anului 1861. Pentru acestu scopu s'au fost pusu chiaru tóte in lucrare. Inca in lun'a lui Ianuariu se convocase conferenti'a dela Alb'a-Iuli'a cu scopu de a propune unu statutu (ordine electorala) pentru diet'a Ardealului, cancelariulu ardeleanu a fost provocatu, se faca pregatirile necessare, statutulu electoralu fû stabilitu si rescriptulu imperatescu cu dat'a 19 Septembre 1861, prin care se conchiamá diet'a Ardealui pe diu'a de 4 Novembre a acelui anu la Alb'a-Iuli'a, sosise deja la regesculu guvernu transilvanu. De ce cu tóte aceste nu s'a intrunitu diet'a la timpulu hotaritu, de ce au mai trebuitu se tréca aprópe doui ani, pĕna ce Ardelenii se véda si in tiér'a loru pusu in pracsa constitutiunalismului inauguratu prin diplom'a dela 20 Octobre 1860?

Memoratulu rescriptu imperatescu voiea, cá diet'a sè se consulte asupra „modificariloru afundu taietóre,“ ce erau a se face in constitutiunea Ardealului in sensulu egalitatii de dreptu pronunciate. Prin urmare era o grava problema, ce trebuiea resolvata in interessulu maioritatii poporatiunei tierii càtu mai curendu. Faptulu, cà nu s'a intemplatu astfeliu, cà tóte pregatirile au fost zadarnice, si cà acelu rescriptu, contra càruia guvernulu ardeleanu remonstrase intr'o representatiune, adresata Maiestatii Sale, a remasu neesecutatu si diet'a neconchiamata, dovedesce numai, cà curentulu contrariu autonomiei ardelene si drepturiloru poporului romanu era fórte puternicu, pre candu curentulu opusu, ce trebuiea nutritu si sustienutu de càtra conducĕtorii romani, era prea slabu, din care causa nici nu potea se spriginésca in modu satisfacĕtoriu actiunea celoru, ce voieau se induplece pe guvernu, cá sè se tiena de promissiune.

Partid'a vechiloru conservativi maghiari eserceá sub regimulu lui Schmerling o influintia destulu de insemnata. Acést'a partida lucrá in favórea interesseloru de casta ale aristocratiei maghiare si pentru egemoni'a Unguriloru, strinsu legata cu aceste interesse. In consecentia conservativii amblá se paraliseze cu tóte medilócele possibile realisarea principiului de egala indreptatire a nationalitatiloru; ei au impedecatu intrunirea dietei ardelene la 1861 si totu ei au inscenatu mai tardiu diet'a unionistica dela 1865, actiunea loru erá dér' indreptata in contra intentiuniloru monarchului de a introduce si poporulu romanu in constitutiunea ardeleana, cá membru egalu indreptatitu.

Regimului austriacu 'i convenea se traganésca resolvarea cestiunei ardelene, pe càtu timpu avea sperantia, cà se va poté intielege cu Ungari'a. Cestiunea ardeleana se tienea deschisa, pentru cá se póta fi jertfita pe altariulu unei impacari eventuale cu Ungurii. Cu tóte astea curentului conservativu unguresc nu i-ar' fi succesu a tiené Ardealulu ametitu aprópe trei ani, déca Romanii s'ar' fi organisatu pe bas'a programului natiunalu dela 1848 si ar' fi desvoltatu o actiune energica natiunala. Schmerling inse sciea fórte bine, cà comissiunea permanenta, careia i se concrediu-se caus'a nationala romana, potea fi tienuta in siacu cu promissiuni góle, la casu de lipsa, inca vre-o trei ani.

Romanii ardeleni erau fórte tristi si nemultiamiti, vediendu, cà lucrurile stau balta si cà archiereii conducĕtori nu mai potu dobĕndi odata implinirea màcaru partiala a reformeloru si imbunatatiriloru promise in actele imperatesci. Inse inzadaru se plangeau Ardelenii prin diuarele din patria, precum si prin cele amice causei nationale din capital'a imperiului. Comissiunea permanenta dîcea, cá si maiestrulu ei: „Potemu se mai asteptamu!“

Provedinti'a a voitu cá asteptarea permanenta a „permanentiloru“ totusi se nu remana fara ori-ce resultatu. Schmerling vediendu cà nu-o póte scóte la cale cu deakistii incapatînati le-a dîsu: „Wir können warten“ si s'a apucatu seriosu de Ardeleni se-i bage in Reichsrath; elu credea cà acést'a va contribui a frange cu timpulu cerbici'a ungurésca. Stéu'a dietei dela 1863 se ivi pe firmamentu. Inse pre candu autografele imperatesci sustienea, cà este o cerintia imperativa a timpului cá si Romaniloru ardeleni se li se dé drepturile ce li se cuvinu, d. Schmerling facea dependinte aceste drepturi dela o singura cestiune, care privea politic'a lui centralista. „Déca voiti se capatati dieta si drepturi trebuie se ve dati legati, se primiti tóte legile centraliste si se intrati „mit Sack und Pack“ in Reichsrath.“ Acést'a era alternativ'a ce-o puse Schmerling archiereiloru romani.

Unu pasu gresitu trage altulu dupa sine; conferenti'a dela 1/13 Ianuariu a trasu dupa sine congressulu dela 8/20 Aprile 1863. Archierei au primitu propunerile ministrului austriacu fara nici-o reserva si congressulu, pe care l'au comandatu totu ei la Sibiiu, n'a avutu altu scopu decàtu a sanctiuná transactiunea incheiata cu d. Schmerling.

Déca conferenti'a dela 1861 si-a uitatu de program'a nationala dela 1848, atunci despre congresulu dela 1863 se póte dîce, cà a calcat'o chiaru in picióre. Inca natiunea romana nu era „constituita si organisata cu votu decisivu si deliberativu in camer'a legislativa“ cum cerea program'a natiunala dela 1848 in punctulu 16 si congressulu dela 1863 cu tóte aceste a primitu patent'a din 26 Februariu 1861, prin care se deobligà a intrá in Reichsrath si inca in modu neconditiunatu, pe bas'a simplei promissiuni, cà se va conchiamá diet'a ardeléna.

---

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 28 si 30 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

„Coresp.“ anuntia, cà deórace nunt'a printiului mostenitoriu Rudolf este ficsata pentru diu'a de 10 Maiu a. c., diet'a ungara nu va fi dissolvata pĕna càtra finea lunei lui Maiu. Dupa cununia parechi'a princiara va merge pentru càteva dile la Pest'a.

Relativu la cestiunea orientale se scrie din Paris diariului „Kölnische Zeitung“, cà tóte puterile s'ar' fi dechiaratu multiamite cu propunerile Pórtei otomane privitóre la fruntariile grecesci, afara de Angli'a, care pretinde si cederea orasiului Preves'a. Se dîce, ca Germani'a 'si va pune tóta influinti'a, cá-se induplece pe Greci'a se primésca concessiunile, ce e gata Pórt'a otomana a-i face. Representantii din strainatate ai Greciei au primitu dela guvernulu din Aten'a comunicatiunea, cà déca puterile nu voru voi s'o asculte mai antaiu si pe Greci'a, atunci ea va respinge propunerile ambasadoriloru din Constantinopolu. Cu tóte acestea in Paris se crede, cà dificultatile cele mai mari ale cestiunii turco-grecesci sunt deja delaturate.

Càtu de triste trebue se fia referintiele in capital'a imperiului rusescu, se póte vedé din o scire, ce o da diarulu „Bohemia“ cá adeverata adeca, cà Tiarulu Alessandru III afla pe fiacare dî prin buzunarele sale epistole amenintiatóre, fara cá sè se póta afla de unde vinu. Se dîce, cà imperatulu ar' fi fostu asia de iritatu din acésta causa, incàtu in timpulu, càtu a petrecutu in Petersburg principele de coróna alu Germaniei, n'a pututu se asiste de doue ori la servitiulu funebru. Se scrie mai departe din Petersburg, cà Germani'a s'ar' fi declaratu gat'a se dè Russiei spriginulu seu contr'a „Internationalei“ si cà principele de Bismarck se pregatesce pentru o actiune diplomatica in acestu scopu. Contele Siuvalov, unu representantu de capetenia alu ideei „aliantiei celoru trei imperati“ va aduce la Vien'a invitarea, cá si Austria se iè parte la actiunea comuna contr'a „Internationalei.“

Din London se anuntia arestarea socialistului germanu Most din caus'a unui articulu in diariulu seu „Die Freiheit“, in care provóca pe supusii imperiului rusescu la rescóla. Diariulu „Die Freiheit“a fost suprimatu. „Daily News“ apróba suprimarea incendiariului diaru, nu aproba inse urmarirea din partea statului. In totu casulu acestu actu este fara precedentu in analele istoriei moderne a Angliei si in principiu nu insemnéza nici mai multu nici mai puçinu, decàtu o marginire a dreptului de asilu, la care s'a opusu poporulu briticu in totu-deaun'a cu atat'a energia. Guvernulu anglezu se aretà façia de guvernulu rusescu mai complesantu de càtu s'a aretatu republic'a francesa in afacerea faimosului atentatoru dela Moscwa Hartmann; si cu tóte cà opiniunea publica condamna fara crutiare tóte uneltirile si faradelegile nihilistiloru, ea totusi nu va aplauda complesanti'a d-lui Gladstone façia de guvernulu din Petersburg. Urmarirea d-lui Most, dice „Daily News“, ar' mai avé intielesu, déca elu ar' fi acusatu pentru provocare la omoru, adeca la o crima comuna. Angli'a pĕna astadi n'a urmaritu pe niminea din caus'a unui delictu politicu.

Din Varsiovi'a se scrie cu data de 30 Martiu: „Cá unu semnu caracteristicu alu timpului merita a fi pomenitu faptulu, cà intre deputatii poloni, cari au mersu se aduca noului Tiaru omagiile poloniloru si se asiste la inmormentarea tiarului Alessandru II, figuréza unu deportatu din anulu 1863, principele Czetwertynski, care a fostu pedepsitu pentru impartasirea s'a la rescól'a din 1863 cu o indelungata deportatiune in Sibiri'a“

Joi, la órele 11, Majestatile Loru Regele si Regin'a Romaniei au primitu, la Palatu, pe inaltulu cleru, avĕndu in capulu seu pe I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, care a rostitu urmatórele cuvinte:

Sire! Clerulu romanu, inspiratu de aceleasi sentimente de iubire càtra patria si Suveranulu nostru, cá si Corpurile legiuitóre, cá si intrég'a tiér'a romana, a salutatu cu o bucuria nespusa votulu unanimu alu representantiloru natiunei din Adunarea legislativa si din Senatu, esprimatu in diu'a de 14 ale curentei, votu prin care Romani'a s'a inaltiatu la rangulu de Regatu, ear' Domnitorulu nostru la rangulu de Rege alu Romaniei.

Cá la tóte actele cele mari nationale si patriotice, ce s'au seversitu mai 'nainte in tiér'a nóstra, asociandu si acumu

bine-cuventarea Bisericei si rugele nóstre càtra celu A-Tot-Puternicu, pentru prosperitatea totu crescênda a noului nostru Regatu, si pentru indelungat'a viétia a Majestatiei Vóstre, prea bunului si intieleptului Rege, depunemu, cu totu respectulu si cu totu devotamentulu, omagele nóstre la treptele Tronului Majestatii Vóstre, Regelui Romaniei, si esclamamu din adêuculu animiloru nóstre: Se traiésca Regatulu Romaniei! Se traiésca M. S. Regele Romaniei, Carolu I! Se traiésca M. S. Regin'a Romaniei Elisabet'a!

Regele a respunsu:

„Clerulu romanu a sciutu a atrage dragoste si respectu, fiindu cà la tóte actele mari nationale a fost alaturea cu tièr'a. Acelasi esemplu l'au datu si de astadata inaltii prelati, cari siedu in Senatu, si intregulu cleru a impartasitu bucuri'a natiunei de a vedé incoronatu edificiulu politicu alu Romaniei. In vremile grele din trecutu, elu a contribuitu la pastrarea nationalitatei, fiindu cà a sciutu se insufle Romaniloru iubirea de patria odata cu iubìrea de Dumnedieu. Nu Me indoescu cà, si in viitoriu, clerulu romanu va sci a feri natiunea de ori-ce sentimente disolvente, cari ar' pune in primejdie esistenti'a ei. Ve multiumescu, Inaltu Prea Sfinte pentru felicitarile ce 'Mi esprimati cá Mitropolitu Primatu, si sunt convinsu, cà A-Totu-Puterniculu va ascultá rugaciunele Bisericei si va respandi bine-cuventarile sale asupra Regatului Romaniei".

Joiui 19 Martiu curentu, scrie „Rom.", un'a din cele frumóse si imposante m a n i f e s t a t i u n i s'a facutu l a P a l a t u, din partea s o c i e t a t i l o r u g e r m a n e din capitala. Aceste societati, avendu in capulu loru pe notabilii coloniei, s'au presintatu, in curtea Palatului, cu musica, drapele si tortie. aclamandu cu unanime si entusiaste urale pe Majestatile Loru Regele si Regina, care S'au aretatu pe balconu, spre a privi la ovatiunea ce Li se aducea. Apoi d-nii delegati ai acestoru societati, fiindu primiti de Majestatile Loru, d. Ritz, unulu din comerciantii notabili din Bucuresci, a datu citire urmatoriului discursu in limb'a romana:

„Majestatile Vóstre! Cinci societati: Societatea filarmonica, „Deutsche Liedertafel". Societatea filarmonica: „Eintracht", Societatea germana de binefacere, Societatea de comerciu si industria, Societatea de gimnastica, vinu, la peció'ele Tronului Majestatiei Vóstre, spre a Ve depune, cu celu mai profundu devotamentu, felicitarile loru pentru evenimentulu istoricu ce s'a sevêrsitu in dilele din urma si eu am fost atàtu de onoratu si fericitu de a fi insarcinatu cu esprimerea acestoru simtiemente.

„Majestate! De si cei mai multi dintre noi nu suntemu nascuti in acést'a tiéra, care, dupa cum ne aréta istori'a, a ajunsu adi, sub gloriós'a conducere a Majestatei Vóstre, la o putere, cum n'a fost pêna acum, totusi luamu parte din tóta anim'a la sórtea patriei adoptive, unde, pe temeiulu legiloru leale, ne bucuramu de o desvoltare pacinica, atàtu in viéti'a sociala, càtu si in cea comerciala. Precum in anii trecuti Provedinti'a a salvatu scump'a viatia a Majestatei vóstre pe campulu de bataia, totu astufeliu ne rugamu, cá Dumnedieu se Ve bine-cuvinteze si in lucrarile pacinice pentru consolidarea mareloru conchiste si terminarea edificiului interioru alu Statului, cá toti locuitorii acestei tieri se fia fericiti sub blandulu si intieleptulu sceptru alu Majestatiei Vóstre.

„Avendu pururea inaintea ochiloru nostri frumós'a ospitalitate, de care ne bucuramu in acést'a tiér'a, ne vomu sili totu-deuna, prin indeplinirea datoriiloru nóstre, de a fi demni de acést'a ospitalitate, si vomu lucra necontenitu la realisarea progressului pe campulu sciintiei, artei, industriei si comerciului. Rugandu pe A-Totu-Puterniculu cá se Ve dè tóte fericirile si se protéga inaltulu guvernu regalu, strigamu din adênculu inimei nóstre: Se traiésca M. S. Regele Carolu I! Se traiésca M. S. Regin'a Elisabeta! Se traiésca Regatulu Romaniei!

Brasiovu 5 Aprile 1881.

Adunarea generala electorala a alegêtoriloru romani din comitatului Brasiovului s'a tienutu Dumineca dupa amédiu. Alegêtorii s'au intrunitu in numeru fórte mare, ceea ce documentéza unu interesu viu pentru afacerile nationale. Dorinti'a ce amu esprimat'o in unulu din numerii trecuti cá adunarea, se definésca claru si limpede politic'a ce-o va adoptá in viitoru s'a implinitu numai in parte. Adunarea a „opinionatu" pentru o „a c t i v i t a t e n a t i o n a l a o p o s i t u n a l a". Sub acést'a activitate se póte subsumá multu, chiaru si „passivitatea activa," cum a observatu indata unulu din vorbitori. Un'a inse resulta claru si limpede din conclusulu adunarei, cà adeca alegêtorii romani din acestu comitatu desapróba politic'a interesseloru particulare si nu voru mai iertá cá sè se repeta spectaculului umilitoriu dela 1878!

Spatiulu nu ne permite astadi a descrie pe largu cele petrecute in adunarea electorala de Dumineca. Observamu numai in trécatu cà si cu acést'a ocasiune ne-amu potutu convinge ce greu este la noi a vorbi si a lucrá dupa principie.

S'a mai decisu solidaritate cu conclusele conferentiei generale electorale dela Sibiiu. „Opinionarea" a urmatu dupa alegerea comitetului centralu electoralu. Adunarea a alesu apoi de presiedinte alu clubului si alu comitetului centralu electoralu pe d. I. Lengeru.

In fine a alesu fiacare cercu electoralu separatu delegatii sei pentru conferenti'a generala ardeléna dela Sibiiu: In cerculu I s'au divisatu voturile intre mai multi candidati. Relativu mai multe voturi au primitu: Nicolae Strevoiu si Dr. Aurel Muresianu. In cerculu alu II s'a alesu Diamandi Manole si Ioanu Lengeru; in cerculu alu III-lea Radu Pope'a si Irimie Verzea, in cerculu IV-lea Dr. Nicolau Popu si Dr. Ioane Bozoceanu. In aceste trei cercuri din urma alegerea s'a facutu cu unanimitate.

Press'a européna si Regatulu romanu.

Simpathiele unanime, cu care au fostu primita proclamarea Romaniei de regatu in intrég'a pressa européna, dovedescu pe deplinu marea valóre morale, la care s'a aventatu poporulu romanescu numai si numai prin propriile sale puteri. Organele de publicitate din Vien'a n'au remasu indereptulu celoru din Paris si Londr'a. Un'a dintre acele „D e u t s c h e Z e i t u n g" saluta regatulu romanescu intr'unu articulu scrisu cu o mare impartialitate si cu o vedita simpathia. Acestu diariu, dupace constata, cà Romanii n'au proclamatu pe Carolu I de rege nici decàtu din o copilarésca vanitate nationale, dîce: „Romanii dupa grele suferintie si lupte si-au cuceritu independenti'a; ei sunt introdusi in famili'a stateloru europene, cá membru egalu indreptatitu si acum voru se dè acestei noue situatiuni si unu simbolu esterioru cu multu mai visibilu. Suveranulu Romaniei dupa dreptu este intru tóte egalu regentiloru celorlalte state de rangulu alu doilea din Europ'a; elu are aceleasi prerogative internationale, cari se cuvinu regiloru din Danimarc'a, Svedi'a, Belgi'a, Holland'a etc., prin urmare póte pretinde a fi egalu acestoru principi atàtu in titlu càtu si in rangu." Mai departe constata, cà regatulu Romaniei este unu „fait accompli" si cà va fi iute recunoscutu si de tóte puterile cele mari ale Europei, de Frauçi'a, Itali'a, Angli'a in primulu locu, deórace aceste state in cestiuni de eticheta nu despica perulu in patru. Germani'a de asemenea póte fi numai multiamita, déca Hohenzollern-ulu dela Dunarea de josu 'si va intari védi'a si positiunea. Rusi'a cá se nu-si pérda de totu simpathiile, de care se mai bucura inca in Romani'a, inca nu va face nici o dificultate in a recunósce noulu regatu romanescu

Ar' mai remané, dice „Deutsche Ztg.", Austri'a, care, dupa cum suna, a pastratu pêna áci o atitudine fórte reservata façia cu pretensiunile romanesci. Se dîce, cà dlu de Haymerle ar' fi sustienutu, cà regele Romaniei va trebui se traga in scurtu dupa sine unu rege alu Serbiei, care façia de curentulu panslavistu din Orientu ar' fi, desi nu tocmai o fatalitate, déra totusi „o incomoditate". O asemenea consideratiune nu se póte numi tocmai nefundata, cabinetulu vienesu inse va face bine se renuncie acum la ea. Vechi'a tactica austriaca, de a totu temporisá n'a avutu niciodata resultate priintióse si astadi este cu totulu obsoleta: acela, care nu este decisu la energicu si neinduplecatu „Nu", trebue se pronuntie iute „Da-ulu" seu, déca nu voiesce, cá consemtiementulu seu se-'si pérda ori-ce valóre." Dupa ce diariulu germanu insira multele prejudecie, contr'a carora au avutu se se lupte romanii atatu de multu, pêna ce le-au invinsu in siantiurile dela Plevn'a, intr'unu modu stralucitu, dîce: „Romani'a a lucratu cu diligintia si cu tenacitate la redicarea statului seu; ea si-a intemeiatu esistenti'a s'a cu sabi'a si cu armele civilisatiunii si i servesce celui mai june regatu din Europ'a numai spre onóre, cà possede un'a din cele mai liberale constitutiuni si cà cetatianii ei au o mare mesura de libertati atàtu spirituali càtu si materiali."

„Este aprópe o minune, cà esista astadî acestu statu. De unu seculu ambla nesatiós'a Russia se-'si estinda domni'a asupr'a daco-romaniloru; de patru ori a iuundatu Munteni'a si Moldov'a cu armatele si le-a tienutu ocupate in decursu de doue decenii cautandu numai momentulu bineveuitu pentru a-si fixa pentru totudeauna frontierele sale la Dunarea de josu. Analele secrete ale diplomatiei ne ar' puté spune, de càte-ori a propusu Rusi'a cabinetului din Vien'a impartirea principateloru si de càte ori a respinsu Austri'a seducêtórea propunere. Aceste acte ne-ar' poté spune, de càte ori a atêrnatu sórtea Romaniei de astadi dela singur'a intemplare."

„D i e P r e s s e" diaru oficiosu din Vien'a crede, cà Europ'a va recunósce in curendu si fara nici o dificultate nou'a positiune a Romaniei. Popórele latine de la apusulu Europei se voru grabi se recunósca regatulu romanu, din caus'a inrudirei de rassa, in care se gasescu cu Latinii dela Dunare, Frauçi'a si Itali'a, dér' mai vertosu cea d'antaia, au doveditu in destule renduri, cà intielegu si semtiescu acésta inrudire. Monarchiile de la meadianópte si din resaritu voru procede, din parte-le, in acel'asi chipu, déca nu din sentimentu, apoi in scopulu intarirei principiului monarchicu, atàtu de sguduitu in vremea din urma prin miscarile nihilismului si socialismului. Romani'a, inaltiandu'si Domnitorulu la rangulu de regatu, contribue inse fórte multu la confirmarea acestui principiu.

„Dér' regatulu romanu nu prea are mare trebuintia de totalitatea acestoru recunósceri. P r i m u l u u r m a s i u a'l u r e g e l u i D e c e b a l u s i b a r b a t i i d e s t a t u d i n n o u'a S a r m i s e g e t h u s a, — dice „die Presse" — nu ceru nici recunóscerea Romei nici a principiloru straini, càci ei au facutu o lege nationala suverana, c a r e r e s t a b i l e s c e s t a t u l u s i r e g a t u l u d e s f i i n t i a t u d e T r a i a n u, si ei nu transmitu acésta fapta curtiloru resaritene si ministriloru-presidenti din apusu, d e c à t u s p r e s i m p l a c u n o s c i n t i a, reservandu a espune motivele opiniei publice din Romani'a intr'o nota circulara.

„In vreme ce mai de multu schimbarile in ordinea ierarchica a státeloru europene formau obiectulu unoru indelungate si dificile negociari din partea cabineteloru, ele se facu astadi dupa esemplulu senatus-consultului de sub primulu consulu, in urm'a rostirei suveranitatiei nationale si a factoriloru ce o compunu. Deja in cei diece ani din urma, redicarea regelui Prussiei la rangulu de imperatu germanu si adoptarea titlului de imperatésa a Indiei de regin'a Victoria, au creatu casuri de precedentia pentru evenimentulu, fara indoiéla mai micu, ce s'a indeplinitu dilele acestea in Bucuresci. Fia-care poporu considera cá o emanare a dreptului seu de propria hotarire, se dè guvernului seu titlulu formalu; déca pretensiunile nu se echilibréza cu fortia, atunci o intreprindere de acésta natura se pedepsesce ea singura, precum se intemplase cu proclamarea de rege din Beligrad. Serbii nu sustienusera proba de sange si de fieru."

„J o u r n a l d e s D é b a t s" dela 28 Maiu scrie cu privire la proclamarea regatului romanu urmatórele: „Acum visulu de auru alu tuturoru Romaniloru este realisatu, precum a disu presiedintele Camerei deputatiloru, d. C. A. Rosetti; si rolulu noului regatu in valea Dunarei-de-Josu va deveni, mai multu de càtu ori-càndu, unu rolu eminamente civilisatoriu. Cele 7—8 milióne de Romani, care forméza o insula perduta in midiloculu Slaviloru, sunt negresitu mai innaintati de càtu vecinii loru in cultura intelectuala. Ei 'si-au insusitu cu o inlesnire minunata legile si moravurite apusului si potu fi, pentru principatele slave ce'i incongióra, educatori fórte folositori. Pe d'alta parte, prejudecatile, se póte dice chiaru urele, care'i despartiau de slavi, si mai alesu de Bulgari, au disparutu in mare parte, de càndu au combatutu impreuna pe dusmanulu comunu. Trebuie cu ori-ce pretiu, cá bunele dispositiuni ce s'au pututu de curendu constatá la Belgradu, la Sofi'a si la Bucuresci sè se mantiena si sè se desvólte. D'altmintrelea, pare cà nimicu n'ar' fi mai usioru, càci nu esista intre principatele Dunarei-de-Josu interese contradictorii, si ambitiunile loru nu potu sè se ciocnésca. Regatulu Romaniei, si déca nu este celu mai in versta, a vediutu celu puçinu desvoltandu-se la densulu progresele sciintiei si ale industriei occidentale cu multu mai curendu si cu multu mai iute de càtu vecinele sale Serbi'a si Bulgari'a,

Multiamita minunatei imbelsiugari a pamentului ei si inteligintiei locuitoriloru ei, Romani'a este deja de aui indelungi la unu nivelu la care nu voru ajunge de càtu mai tardiu cele-l'alte principate. Ea trebuie sè urmeze a dá esemplulu intielepciunii politice si se intre cu mai mare otarire póte, de càtu cum a facutu pêna acum, pe calea unei administratiuni integre si aspre. Acesta este singurulu midilocu de a esercitá in giuru'i o influintia, care ar' fi dintre cele mai folositórie, mai alesu càndu este vorb'a de state noue si prin urmare espuse a face adese-ori gresieli grave, séu celu puçinu imprudinte. Am aretatu intot-dea-una Romaniloru unu interesu passionatu, de aceea ne si asociamu la bucuri'a loru de façia si facemu urarile cele mai vii pentru fericirea si prosperitatea tenerului regatu alu Romaniei."

„La Republique française" dela 29 Martiu dice intre altele: Situatiunea Romaniei este cunoscuta: pusa intre doue mari imperii, ea nu trebuie se neglige nimicu spre a spori si a asigurá garantiile independentiei sale. Congresu'u dela Berliu 'i-o acordase in modu formalu; dér' totusi Romanii nu incetara de a cugetá (si in acésta erau bine serviti de instinctulu loru politicu) cà unu principatu depinde in totu-dea-una mai multu séu mai puçinu de cine-va. Transformandu-lu dér' in regatu ei au sfêrsitu oper'a Congresului dela Berliuu si au afirmatu intentiunea loru de a resiste la ori-ce incercare de infeudare. Privita din acestu puntu de vedere, transformarea guvernului din Bucuresci n'are nimicu, ce se nu fia favorabilu pentru viitorulu tierii, si trebuie se vedemu in acésta o proba mai multu despre vitalitatea unui poporu, care merita din tóte punctele de vedere simpati'a Europei."

Preotîmea romana in strimtóre.

(Urmare.)

Selagiu 10 Marte a. c.

Façia cu ingerintie cá si ale comitatului Satumarénu, aceia cari ar' trebui se iè in aperare preotimea, stau incremeniti, déca ajunge reulu la culme, fugu dela Caiafa la Pilatu, déca acést'a face ceva bine, déca nu, lucrulu remane balta si preotimea véda, cà ce va face. Cum e, atunci ar' fi buna autonomi'a, constitutiunea greco-unita bisericésca, intarita de toti papii si uitata numai de noi insine. Ei, dér' aceea s'a dusu cu ocasiunea diferiteloru denumiri episcopesci, pagina de pagina jertfa binemirositóre la Strigonu si acuma nu-i cá in palma. Lesele stanei s'au pusu pe focu, lupii intra de tóte laturile, curagiulu, energi'a puterea ma nici periclitarea propria a càtoru-va pastori nu suntu in stare sè apere turm'a in contr'a loru.

Si ce facu chiamatii de a aperá preotimea façia de murmurulu si pretensiunile insolente ale poporului turburatu prin càti-va „gur'a Satului", turburati si ei d'in partea loru prin amicii (?) preotiloru romani? Facu si mai reu, decàtu cà ar' stá incremeniti séu ar' fugí dela Caiaf'a la Pilatu — se *„impaca"*. La noi, in Selagiu, s'a facutu deja pace in Bredu, Portelecu, Serediiu, Horvatu, Aghiresiu, Fetindi'a. Avemu „aurea pax", dér' popii cu familiele loru n'au ce mancá, ér' in loculu invetiatoriloru cualificati vinu opincari. Ear' ce se te faci? A cede insistentiei intielegintiei si a dá man'a cu ea, cá sè se reactiveze constitutiunea nóstra bisericésca, care esiste de jure, dér' nu de facto, si a ne pune in locu de absolutismu, de care 'si bate jocu si celu mai simplu fetindianu, cu sistemulu representativu pe unu terenu legalu si obligatoriu pentru representati si representanti si a desteptá astufeliu preceperea chiamarei sublime a religiunei, a ponderositatii ei pentru noi cá ómeni si romani, iubirea, zelulu si promtéti'a de a jertfi pentru biserica si la poporu, cá sè nu póta fi sedusu de reuvoitorii sei — ar' fi o sminta, o slabitiune; dér' a tramite in persónele unoru demnitari inalti bisericesci la badea Filimonu, Chiforu si Cioflacu deputatiuni; a le espune pe aceste si pe bietii preoti la o multime de insolintie si grobianitati si in fine, dupa ce capacitarea n'a folositu nimicu, a face tóte pe vói'a si placulu badei Filimonu, Chiforu si Cioflacu, cari n'au numai unu argumentu, dér' — ei sciu pré bine — infalibilu: „me facu neunitu" si a incuragiá astufeliu pe poporulu neprecepatoriu de prin giuru, a face asemene celoru inpacati — e intieleptiune pastorala. Ce va fi astufeliu de preotimea nóstra si cu ea de biserica si natiune, nu se scie. Probabilu, cà vomu ajunge dintr'o estremitate in cealalta. Cu absolutismulu nu mai merge; administrarea constitutiunala, representativa, cum o prescriu canónele bisericei nóstre, si cum se cere astadi de tóte popórele civilisate, nu se concede; democrati'a, ignoranti'a, au apucatu la potere. Déca capulu nu vré sè auda de conlucrarea celorulalti membri ai trupului, va domní opinc'a. O sè vedemu. Tienete apoi preotime, biserica si natiune!

Din caus'a acestoru inpacari pe preotimea din Selagiu a apucat'o o panica nespusa. Nici unulu nu e siguru, cà nu va fi suspinsu séu lipsitu cu ai sei de subsistintia la cererea lui Filimonu, Chiforu si Cioflacu, cá-si preotii din Sieredicu si Crasn'a-Horoatu. Din consultarile si framentarile asupr'a modului, cum s'ar' poté curmá acestu reu, care ni amenintia cu preotimea d'impreuna cele mai sacre interese, ne-amu alesu cu-o petitiune càtra Illustritatea s'a, cá se ni concéda tienerea unui sinodu vicarialu.

Nu credu sè me insielu aserandu, cà fara de acést'a petitiune poteamu fi. Sinodulu vicariálu n'are caracteru legislativu, ci numai consultativu si petitiunalu, ér' a ne rogá potemu chiaru si lui Dumnedieu fara de concediu prealabilu. Nu sciu sè se fi inpedecatu candu-va tienerea sinodului vicarialu, si presupunu, cà tienerea aceluia nici acum nu e legata de conditiuni, suntemu dér' ultra-precauti, cum e natur'a romanului, si pentr'aceea ne vedemu astadi fara de drepturi cá natiune si confessiune.

Fia inse cum va fi, eu nu credu, cà sinodulu vicarialu sè ne aduca mangaiere, vindecare; ranele bisericei nóstre le póte vindeca numai reactivarea vechiei nóstre constitutiuni bisericesci, numai autonomi'a sanctiunata a bisericei unite. Pentru acést'a trebue sè lucre capulu, pentru acést'a ajungemu joculu nepreceperei si sub guvernulu opincei.

Inainte de a inchide aceste orduri, dictate de sufletu necajitu, intrebu: ce s'a alesu de miscarea poternica pornita anulu trecutu pentru reactivarea vechiei nóstre constitutiuni bisericesci? Ce face comissiunea insarcinata cu prelucrarea memorandului si potemu sperá, sè-lu vedemu candu-va inaintatu la loculu destinatiunei sale? Séu suntemu éra mai seraci cu o ilusiune, cu unu visu frumosu?

Catone.

Discursurile.

pronuntiate cu ocasiunea proclamarei Regatului.

In Camera.

Inainte de d. N. Ionescu, care a vorbitu la art. I alu proiectului de lege, au mai luatu parte la desbaterea generala urmatori:

D. G. Chitiu: D-loru, unanimitatea cu care acestu actu se vede, cà a fost doritu, cà e primitu, cà va fi votatu, ne dà se intielegemu, cà elu nu pote fi nici resultatulu lucrariloru unui partidu nici unu actu de curtenia catra dinastia, ci trebue se recunóscemu, in mareti'a acestui actu, tendintiele naturale si legitime ale acestei natiuni si persistenti'a ei de a ajunge, prin sacrificii si lupte continue de seculi, la realisarea acestoru tendintie. Ve aduceti aminte, d-loru chiaru in timpulu generatiunei actuale, cu càta jena si cu càta anevointia Camerele, guvernele se sileau se obtîna dreptulu de a pune pe monet'a tierei efigi'a Domnitorului. Ve aduceti aminte, cum titlulu nostru de Principe Domnitoru si Stapanitoru fusese odata schimbatu prin meschinulu titlu de Beiu tramisu dela Stambulu. Ve aduceti aminte, cum vechii Domni ai tierei sustineau suveranitatea ei cu armele, cu peptulu, cu sangele si cu averea loru, cum acea suveranitate ajunsese alta-data degradata, nimicita, in càtu Domnulu nu putea numi, in deplina suveranitate, nici macaru unu prefectu, unu càrmuitoru, — si noi astadi numimu unu Rege. (Aplause.)

Aci trebue se vedemu unu efectu alu acelei suveranitati, la care a aspiratu tier'a. Acésta este prim'a sorginte a proclamarii Regatului pentru Statulu Romanu, si a titlului de Rege pentru Domnitorulu tierei.

Nu mai facu mentiune, cà o data Romani'a a avutu Regii ei; cà-ci si in alti timpi — odinióra, Domnii nostri se numiau de straini, precum citimu in documente, Dominus, Dux si Rex. Totu astu-feliu si noi astadi, prin respectu catra istori'a nóstra, respectandu ideile acelea, cari insemnéza Domnitoru si Putere, amu mantînutu si vomu mantiené in perpetuu acestu epitetu pentru Domnulu nostru: Domnulu-Rege alu Romaniloru. (Aplause.) Inse timpii aceia de gloria trecêndu, natiunea, prin impregiurari nenorocite, prin desastre causate de torente mari, navalite din afara, ajunsese a nu se mai cunósce. D-dieulu Romaniloru a desceptat'o si 'i-a tramisu inca dela 1821, cá se nu vorbimu mai multu, barbati cari, inspirati cá profeti si cá martiri de credinti'a in adeveru divina, a iubirii de patria au ajunsu cu sacrificiile loru de viatia si de avere, altii prin labóre si prin veghiare, prin totu ce au pututu, au ajunsu se védia indeplinita suveranitatea poporului romanu." . . . . Domniloru, terminu prin a consacra mareti'a acestui faptu, aducêndu aminte o vorba a unui Romanu, care odata, implinindu-se unu actu mare, a disu: e t d i c e r e e t f a c e r e m a g n a, r o m a n u m e s t.

Se consideramu acestu faptu de adi cá unu faptu adeveratu mare, cá unu faptu nationalu si romanescu si se dicemu cu totii: Traiésca natiunea Romana, care le implinesce! (Aplause prelungite). Traiésca progresandu si totudeun'a mergendu spre gloria si marire! (Aplause). Traiésca Majestatile Loru Regele si Regin'e Romaniei! (Aplause prelungite).

D. B. Boerescu, ministru de esterne. D-loru deputati! Guvernulu d-v., unindu-se si elu cu acestu proiectu de lege, ce ati luatu initiativ'a a propune, nu face de càtu se urmeze impulsiunile animei sale, cá si impulsiunea natiunei sale. Cari sunt impulsiunile animei nóstre, fia care din d-v. o simte; acei, cari au vorbitu, le au espusu cu elocuintia; si fia-care din noi, membri ai guvernului, cá Romani, nu póte se aiba de catu aceleasi simtiminte. . . . .

D-nii mei, actulu care se seversiesce astadi este unu actu mare, care va ocupá unu locu insemnatu in istori'a nóstra. Elu era deja dictatu de multu prin simtiemintele tuturoru Romaniloru; elu erá impusu prin cerintiele opiniunei publice atàtu de tare, in càtu ne-a trebuitu multa putere de vointia, mai alesu noue din guvernu, cari, din caus'a positiunei nostre, suntemu tînuti a fi mai reci, pentru cà moderamu elanulu natiunei, si se intardîamu transformarea lui in faptu. Astadi inse d-v. sciti, cà nu amu mai pututu resiste. Camer'a in fati'a circumstantieloru esistente si tînendu socotéla de faptele interióre, a luatu initiativ'a si a propusu acestu proiectu de lege, la care guvernulu adera si cu care se unesce. Dér' se vedemu acumu, d-loru, in ce óre acestu actu ar' avé ceva de anormalu, séu cum ar' poté elu provocá óre-cari motive de neincredere din partea altoru state? Anormalu nimicu nu póte contîne acestu actu; potu chiaru se adaugu, fara a trece de prea curagiosu, cà anormalu era aceea, ce esistá pêna astadi! (aplause), cum esistamu inainte.

Da, d-loru, Romani'a, gratia vitejiei fiiloru sei, gratia lupteloru gloriόse ce a avutu pe campiile Bulgariei, si-a dobênditu, prin sangele si valórea s'a, unu rangu si o positiune onorabila intre popórele civilisate ale Europei. Noue ne datorimu acést'a positiune; cà-ci ea este fructulu osteneleloru si sacrificieloru nóstre. (Aplause.)

Dér', odata ce Romani'a deveni independinta prin ea inse-si si odata ce acést'a independintia fù recunoscuta de tóte puterile Europei, cari apreciara astufelu, cà acestu Statu nou merita tóta increderea, care fù loculu séu rangulu ce noi tieneamu in ierarchi'a Stateloru independinte ale Europei? Locu séu rangu de Principatu! Dér' pentru ce Principatu? Sunt state in Europ'a de-o importantia multu mai secundara de càtu Romani'a, unele cari sunt multu mai mici de càtu noi, atâtu sub raportulu intinderei, càtu si sub acela alu poporatiunei si alu sorginteloru de avutia, si cu tóte acestea, acele State se numescu Regate, au o positiune definita, unu nume propriu de ierarchia, admisu in vocabularulu etichetei diplomatiei europene. Numele nostru de Principatu, pe care 'lu purtamu pêna acuma, era elu óre bine definitu si in acordu cu positiunea si cu valórea statului nostru? Nu d-loru, si de aceea am disu, cà ceea-ce esista pêna acum, era o anomalia! (Aplause prelungite).

Dér' acést'a anomalia putea ea se dureze indefinitu? Nu. Dupa cum positiunea nóstra politica s'a bine definitu, prin proclamarea independintiei, trebuia intr'o di se bine definimu si numele si rangulu, ce are Statulu nostru prin acea positiune. Acést'a se face astadi.

Aduceti-ve aminte, domniloru, cum mersulu statului nostru s'a facutu treptatu. La 1859, am efectuatu unirea ambeloru Principate, càti din noi amu avutu norocirea a contribui la acea mare opera, a ne afla pe scena politica, candu s'a seversitu unirea, acea prima basa a noului Statu Romanu, nu putemu de càtu se fimu cei mai fericiti, candu vedemu, cà astadi acea opera se termina si se incoronéza! (Aplause). Timpulu apoi veni cá, prin viteji'a fiiloru nostri pe campulu de bataia, se vedemu independenti'a statului nostru recunoscuta de tóte puterile straine. Prin acést'a independentia, ni se defini positiunea nóstra de statu. Repetu, domniloru, cà acést'a positiune ni s'a definitu, cà-ci, pêna la recunóscerea independentiei, positiunea Romaniei era in adeveru nedefinita. Eramu noi statu adeveratu independentu? Nu se scia bine. Eramu noi cu adeveratu statu vasalu? Nici acést'a nu se scia. Si atàtu e de positivu, cà situatiunea nóstra era confusa, cà adesea vedeamu distinsi publicisti dicêndu, cà Romani'a era suzerana a Inaltei Porti! Odata ce inse acést'a confusiune incetà, si positi'a nóstra politica de afla bine definita prin independenti'a nóstra; era o consecintia naturala, cá si numele Statului nostru, cá si titlulu Suveranului seu s'a fia totu asia de bine definitu si in acordu cu positiunea nóstra politica. Acestu nume, acestu titlu, este acela de Regatu si de Rege. Natiunea, ai carei representanti sunteti, face acést'a solemna declaratiune, si guvernulu nu póte fi de càtu in unire si unu ecou alu vointiei nationale. (Aplause.)

(Va urmá.)

In Senatu.

Mitropolitulu Primatu Calinicu: D-le presiedinte! D-loru senatori! In tiér'a nóstra romana totu-deauna Biseric'a si Clerulu au fostu alàturea cu poporulu in capulu tuturoru ideiloru mari nationale. Astadi, candu spre fericirea si marirea poporului romanu, Romani'a se proclama la rangulu, ce i se cuvine printre statele europene, si ia titlulu de Regatu, titlu pe care l'a castigatu si bine-meritatu prin sangele a mii de eroi, versatu pe campulu de bàtaie, Clerulu romanu se asociaza din totu sufletulu la acestu mare actu nationalu; si impartasindu semtiemintele de bucuria ale intregei Natiuni Romane, róga pe celu A tot puternicu, se bine-cuvinteze acestu mare actu: si se faca, cá scump'a nóstra Patria se prospereze inmiitu sub scutulu Regalitatii, si sub conducerea Augustului si prea iubitului nostru Suveranu Carolu I. Se traiésca Maiestatea S'a Carolu I Regele Romaniei. Se traiésca Maiestatea S'a Dómn'a Regin'a Romaniei. Se traiésca Natiunea Romana si guvernulu, care a condusu pêna aci destinele ei (aplause generale).

D. George Gr. Cantacuzino. D-loru senatori! Ori de càte ori o fapta mare si nationala se implinesce, anim'a ori-carui romanu trebue se tresalte de bucuria. Astadi, dupa atàtea secole de lupte si suferintie, ne este datu noua se vedemu corón'a vitejiloru nostri Domni incungiurata de o noua aureola de gloria si de marire. Se salutamu in acestu faptu auror'a unei ere de propasire pentru Romani'a se fimu mandri si fericiti, cà putemu participá la acestu actu maretiu, care respunde la dorinti'a intregei natiuni (aplause).

Déca ne-ar' fi datu se citimu in cartea destinului, sunt siguru, cà am poté vedé rolulu insemnatu, ce este menita a jocá Romani'a in oper'a de civilisatiune si progresu, ce 'i este reservata de providentia in Orientulu Europei (aplause prelungite. Bravo, bravo). Se ne unimu dér' cu totii in votulu nostru, cá se fia sciutu de toti, cà in Romani'a nu esista de càtu unu glasu si nu bate de càtu o anima, ori de càte ori este vorb'a de marirea si glori'a tierei (aplause prelungite si repetite).

D. presiedinte alu consiliului Iónu C. Bratianu: D-loru senatori, i-au cuventulu, cá se indeplinescu o datoria, declarandu fericirea mea, cà audu vorbindu astfelu pe d. Iorgu Cantacuzino, fiiulu lui Grigore Cantacuzino, care a lucratu impreuna cu Campineanu si Iancu Rosetti si a pornitu pe Campineanu la 1838 la Paris si Londra, cá se céra Unirea Principateloru si constituirea loru in Regatu (aplause prelungite).

D. Lascar Catargi: Partidulu conservatoru se unesce si saluta cu bucuria redicarea Romaniei la Regatu si a Mariei Sale Domnului cá Rege alu Romaniei. Se traiésca prin urmare Maiestatea S'a Regele Romaniei! Se traiésca Romani'a (aplause prelungite).

D. Vasile Alecsandri: D-loru senatori „sunt si eu fericitu, cà mia ajutatu D-dieu se traiescu pêna acum, cá se vedu implinindu-se acestu actu mare, la care noi toti amu visatu. Prin redicarea Romaniei la rangulu de Regatu, se incoronéza faptele eroice ale aceloru Romani, cari s'au jertfitu in resbelulu din Bulgari'a, si vedemu, cà sangele loru asta-di este recompensatu de representatiunea nationala prin corón'a, care se pune Romaniei (aplause prelungite). Acést'a di este nu numai o serbatóre, care imple de bucuria sufletele tuturoru Romaniloru, dér' potu dice cà chiaru cerulu se bucura, cà-ci precum vedeti in diu'a de astadi cerulu este splendidu! (aplause prelungite si entusiaste).

Diverse.

(Teatru romanu.) Marti la 24 Martiu st. v. se voru representá piesele: „Obraznici'a slugiloru", comedia in 2 acte de I. Dimitrescu si „Rusaliile", comedia natiunala cu cantece de V. Alesandri. Representatiunile se dau in teatrulu dela hotel Weiss (strad'a négra).

(Delegatî pentru conferenti'a electorala ardeléna.) In Sibiiu s'au alesu, scrie „Tel. Rom.", delegati cu unanimitate P. Nicolae Popea, archimandritu si vicariu; Nicolau Cristea, as. consist. si redactoru alu „Tel. Rom.", Dr. Ioanu Borcia advocatu si D. Comsia profesoru cu maioritate de voturi. — In Dev'a s'au alesu delegati la conferentiele electorale: George Secula, si Hosszu advocatu.

„Karlsburger Ztg.", care apare in limb'a germana si ungara contiene si unu adnecsu romanescu cu dat'a „Alb'a-Iuli'a 2 Aprile (?!) 1881", in care se spune intre altele, cá acolo s'a tienutu inainte cu 8 dile in edificiulu scólei gr.-or. o adunare electorala, si dupa ce a pasitu la constituirea unui clubu, a alesu delegati la Sibiiu pe dnii advocati Mateiu Nicola si Rubin Patitia.

(De versatu) s'au bolnavitu dela 27 Martiu pêna la 2 Aprile n. 19 persóne si doue au muritu.

(Compagni'a romana de navigatiune pe Dunare.) Este vorba — dice „l'Ind. Roumaine" — de crearea unei mari societati romane de navigatiune cu vapóre pe Dunare. Unu sindicatu franco-anglesescu a presentatu deja unu proiectu guvernului. Capitalulu va fi de 50 milióne. Afacerea se imparte in doue parti: 1. Crearea la schelele Dunarei de magazii generale séu docuri cu imprumuturi pe màrfuri, si crearea unei banci destinate anume pentru inlesnirea esportatiunei. 2. Construirea unui numeru órecare de vapóre mari destinate a transportá pe pietiele cele mari europene cereale si cele-l'alte marfuri, pe cari le voru luá de la schelele Dunarei. Acést'a compania se va insarcina asemenea se faca navigabile riurile Siretulu, Ialomitia si Jiuliu. Pentru studiarea acestei afaceri guvernulu a numitu o comissiune, alu careia raportu este favorabilu.

(Veniturile calei ferate romane, Roman-Bucuresci-Verciorova.) In period'a de la 19—25 Martiu curentu incasarile brute la acést'a linia au atinsu cifr'a de lei 300,760, contra 206,298 in period'a corespondenta a anului 1880. Sporulu e de 94,462 lei. Totalulu incasariloru de la inceputulu anului pêna la 25 Martiu curentu se ridica astfelu la 2,518,754 lei, mai multu cu 183,171 lei in aceeasi epoca a ultimului anu.

Cu *1 Aprile st. v. 1881* se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI"

Rogamu pe on. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a càrora abonamentu espira la finea lui Martiu a. c. a grabi cu reinoirea lui, cá espeditiunea fóiei se li se póta face regulatu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresselele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai apròpe* de loculu, unde locuiescu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 3 Aprile st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	114.70	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	116.75
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	130 50	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	109.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	87.60	Rent'a de harthia aust.	76 —
dto. (II-a emissiune)	104.25	„ de argintu „ .	77.30
dto. (III-a emissiune)	91.25	„ de auru „	93.—
Bonuri rurale ungare	96.75	Losurile din 1860 .	130 60
dto. cu cl. de sortare	95.70	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	812.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	96.—	„ bancei de creditu ungare . . .	265 75
dto. cu cl. de sortare	94.75	„ bancei de creditu austriace . . .	297.20
Bonuri rurale transilvane	96 25	Argintulu . . .	—.—
„ croato-slav. . . .	97.—	Galbini imperatesci .	5 53
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.—	Napoleond'ori . .	9 27
		Marci 100 imp. germ. .	57 30
		Londr'a . . .	117.30

Cursulu de Bucuresci

dela 21 Martiu/2 Aprile 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	83.—	84.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	95.—	95.$^{1}/_{2}$
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	105.$^{1}/_{2}$	106.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	97.—	98.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.$^{1}/_{2}$
7% „ „ urbane	idem	96.$^{1}/_{2}$	98.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	103.—	103.$^{1}/_{2}$
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobénda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	205.—	210.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	28.—	28.$^{1}/_{2}$
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
Auru contra argintu		100 $^{1}/_{2}$	101.—
Auru contra bilete hipotec. .		100.$^{1}/_{2}$	101.—
Auru contra bil. de Banca nat		100.$^{1}/_{2}$	101.—
Florini Val. Austr.		2.14	2.16

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.